

Hantering av syrgas i hemmet

Hantering av syrgas (oxygen) i hemmet kan ske i tre former:

- **Flytande syrgas:** Flytande syrgas är en djupkyld gas som är nedkyld till en temperatur under -183°C . När syre är nedkyld under denna temperatur befinner det sig i vätskefas. För att behålla syret i vätskefas förvaras det i termosbehållare. En liter flytande syrgas ger vid rumstemperatur 800 liter gas.

- **Syrgasflaskor:** En fylld syrgasflaska innehåller komprimerad gas med ett övertryck på ca 200 bar. Detta medför att en liter komprimerad gas blir 200 liter gas vid atmosfärstryck. Syrgasen befinner sig i gasfas inuti flaskan.

- **Syrgaskoncentrator:** Syrgaskoncentratorn är en utrustning som samlar och koncentrerar syrgas ur omgivningsluften. I en syrgaskoncentrator lagras ingen gas. Vid avstängning utgör den därmed ingen risk.

I bostad där syrgas-
behandling ges får öppen
eld ej förekomma och
rökning är förbjuden.

Vid en brand skall
nödavtängningsventiler
stängas. Om möjligt,
transportera alla
behållare med flytande
syrgas och syrgasflaskor
till säker plats.

Förvaring i hemmet

Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter om användning och kontroll av trycksatta anordningar (AFS 2017:3) skall det finnas varningsskyltar som ser ut som figuren nedan hos dig som hanterar syrgas i hemmet.

Sådan skylt ska finnas uppsatt på eller i anslutning till dörren. Enligt förordning (EG) nr 1272/20084 ska varningsskylten även ha tilläggstexten "Gasflaskor förs i säkerhet vid brandfara".

Reservflaskor och flaskor som inte används skall placeras nära ytterdörren. Om flaskorna placeras i ett skåp eller liknande skall detta utrymme märkas ut med skylt enligt ovan. Om du har balkong eller uteplats som inte är inglasad bör flaskorna placeras där då detta är bättre ur brandsäkerhetssynpunkt.

Transport

Enligt transportregler för farligt gods får privatpersoner transportera syrgas utan begränsningar under förutsättning att åtgärder vidtas för att förhindra att gasen kommer ut under normala transportförhållanden. Godset skall vara förpackat för detaljhandelsförsäljning och vara avsett för personligt bruk. Flaskan skall förankras så att den inte far runt i bilen.

Risker i samband med brand

Syrgas är ett ämne som i sig själv inte är brännbart men som påskyndar förbränning. Ju mer syrgas det finns i luften vid en brand desto snabbare blir brandförloppet och kan vid höga halter bli explosionsartat. Syrgasen verkar även oxiderande och kan under vissa förutsättningar förorsaka självantändning av t.ex. fett.

Flytande syrgas bedöms som den mest riskfyllda varianten vid händelse av brand. Kommer flytande syrgas i kontakt med öppen låga blir den en explosionsartad brand. Även komprimerad syrgas i gasflaska är en risk i händelse av brand. Värms gasflaskan upp till ca 350°C riskerar flaskan att rämna med en kraftig explosion som följd. Syrgaskoncentratoren bedöms däremot som tämligen ofarlig i samband med brand. Den skall dock alltid stängas av så att inte extra syre tillförs branden.

Räddningstjänsten Jämtland

063-14 80 00

info@rtjamtland.se

www.rtjamtland.se

Besöksadress: Fyrvallavägen 4, Östersund

Postadress: Box 71, 831 21 Östersund

Skapad: 2009-09-09 av TG, Godkänd: HNO

Reviderad: 2020-01-02 av MJ